

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20.10.2005, sp. zn. 20 Cdo 884/2005

Číslo:

Právní věta:

Soud:

Datum rozhodnutí: 01.01.1970

Spisová značka:

Číslo rozhodnutí:

Číslo sešitu:

Typ rozhodnutí:

Hesla: Promlčení, Výkon rozhodnutí

Předpisy: 99/1963 Sb. § 259

§ 260 odst. 2

§ 268 odst. 1 písm. h)

Druh:

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 58

Tím, že oprávněný podal žádost podle § 259 nebo § 260 odst. 2 o. s. ř., nedochází ke stavení běhu promlčecí doby práva přiznaného exekucí.

(Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 10. 2005, sp. zn. [20 Cdo 884/2005](#))

Krajský soud v Praze rozhodnutím ze dne 28. 7. 2006 potvrdil usnesení z 29. 4. 2004, jímž Okresní soud v Mělníku podle ustanovení § 268 odst. 1 písm. h) o. s. ř. ve znění pozdějších předpisů zastavil exekuci s odůvodněním, že právo přiznané pravomocnými rozhodnutími soudu se promlčelo v desetileté lhůtě podle § 110 obč. zák., jelikož k výkonu navržené platební rozkazy nabyly vykonatelnosti 24. 7. 1993, zatímco návrh na nařízení exekuce byl soudu doručen až 25. 8. 2003. Odvolací soud, jenž výslovně zdůraznil, že věc nelze posuzovat podle hospodářského ani obchodního, nýbrž podle občanského zákoníku, dále doplnil, že nedošlo ani k namítanému stavení běhu promlčecí doby, jelikož podání žádostí podle § 259 a § 260 odst. 2 o. s. ř. nelze posuzovat jako důvod pro aplikaci ustanovení § 112, věty druhé, obč. zák., tedy jako uplatnění práva, jímž je pro případy uvedené § 110 odst. 1 obč. zák. výlučně podání návrhu na výkon rozhodnutí (exekuci). V dovolání (zásadní právní význam spatřuje v řešení otázky, zda věc má být posouzena podle hospodářského či občanského zákoníku, a to i v případě, že jde o hospodářské vztahy vzniklé před účinností obchodního zákoníku, a že exekuční tituly byly vydány po zrušení hospodářského zákoníku, a dále otázky, zda se podáním žádostí podle § 259 a § 260 odst. 2 o. s. ř. promlčecí doba staví podle § 131d hosp. zák.) oprávněná namítá nesprávné právní posouzení věci. Naplnění dovolacího důvodu

podle § 241a odst. 2 písm. b) o. s. ř. spatřuje v nesprávné aplikaci ustanovení občanského zákoníku namísto zákoníku hospodářského – vztah mezi povinným a právním předchůdcem oprávněné byl založen (a to bylo v celém průběhu nalézacího i exekučního řízení mezi účastníky nesporné) hospodářskou smlouvou o dodávce zboží z roku 1991, je tedy klasickým vztahem podle hospodářského zákoníku. Protože odvolací soud aplikoval (obecně) nesprávný právní předpis, vyřešil nesprávně i otázku stavení běhu promlčecí doby, jelikož ustanovení § 131d hospodářského zákoníku – narozdíl od ustanovení § 112, věty druhé, zákoníku občanského – znal i pojem „žádost“ (viz znění jeho věty druhé, v níž se říká, že „podáním žádosti /žaloby/ příslušnému orgánu před uplynutím promlčecí lhůty se běh této lhůty staví“), a za takovouto „žádost“ je podle dovolatelky třeba považovat právě žádost podle § 259 a § 260 odst. 2 o. s. ř. Protože řízení o této žádosti trvalo od 29. 11. 2002 do 29. 1. 2003, kdy byla zástupci oprávněné doručena odpověď soudu, byl běh promlčecí lhůty po dobu šedesáti dnů ve smyslu ustanovení § 131d hosp. zák. staven, takže k promlčení práva, byl-li návrh na nařízení exekuce titulů vykonatelných 24. 7. 1993 podán 25. 8. 2003, podle dovolatelky nedošlo.

Nejvyšší soud se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání a v tomto ohledu dospěl k závěru, že dovolání přípustné je, jelikož napadené rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam (§ 237 odst. 1 písm. c/ ve spojení s ustanovením § 238a odst. 1 písm. d/, odst. 2 o. s. ř.), daný tím, že jím má být zodpovězena judikaturou dovolacího soudu dosud nevyřešená otázka (§ 237 odst. 3 o. s. ř.), jejíž posouzení má význam nejen pro předmětnou věc, ale pro soudní praxi obecně, totiž otázka, zda „podáním žádosti“ způsobujícím stavení běhu promlčecí doby ve smyslu ustanovení § 131d hosp. zák. lze rozumět podání žádosti podle § 259 a § 260 odst. 2 o. s. ř., nebo zda tímto pojmem je nutno mínit pouze a jedině podání návrhu na výkon rozhodnutí, případně exekuci. Pokud jde o výklad přechodného ustanovení § 763 obch. zák., touto otázkou (bod III., 1, 2 dovolání) se není třeba zabývat proto, že ji Nejvyšší soud pro účely exekuce ve svém rozhodnutí sp. zn. 20 Cdo 434/2004 již vyřešil.

Nejvyšší soud dovolání zamítl.

Z odůvodnění:

Jelikož vady podle ustanovení § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a) a b), odst. 3 o. s. ř. (tzv. zmatečnosti), ani vady, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241a odst. 2 písm. a/ o. s. ř.), k nimž je dovolací soud – je-li dovolání přípustné – povinen přihlídnout z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3, věta druhá, o. s. ř.), v dovolání namítány nejsou a nevyplývají ani z obsahu spisu, a protože jinak je dovolací soud vázán uplatněným dovolacím důvodem včetně jeho obsahového vymezení (§ 242 odst. 3, věta první, o. s. ř.), je předmětem dovolacího přezkumu – blíže ovšem nijak nezodůvodněný – závěr odvolacího soudu, že podání žádosti podle § 259 a § 260 odst. 2 o. s. ř. stavení běhu promlčecí doby nezpůsobuje (byť měl odvolací soud na mysli stavení promlčecí lhůty podle § 112, věty druhé, obč. zák., jelikož nesprávně – viz výše uvedený judikát sp. zn. 20 Cdo 434/2004 – dovozoval nemožnost aplikace ustanovení § 131d hosp. zák.).

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy (práva hmotného i procesního), jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu – sice správně určenou – nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval (z podřazení skutkového stavu hypotéze normy vyvodil nesprávné závěry o právech a povinnostech účastníků). Předně nutno zdůraznit, že právní závěr odvolacího soudu o nemožnosti aplikace ustanovení § 131d hosp. zák. je nesprávný, a v tomto ohledu dovolací soud odkazuje na výklad přechodného ustanovení § 763 obch. zák. přijatý ve výše uvedeném judikátu sp. zn. 20 Cdo 434/2004.

Jádro problému ovšem nespočívá v aplikaci nesprávného právního předpisu obecně – lhůta k uplatnění práva pravomocně přiznaného soudním rozhodnutím, a tedy lhůta k výkonu rozhodnutí, případně exekuci, je stejná jak v ustanovení § 110 odst. 1 obč. zák., tak v ustanovení § 131b odst. 5 hosp. zák., totiž desetiletá – nýbrž v otázce stavení běhu promlčecí doby; zatímco totiž z ustanovení § 112, věty druhé, obč. zák. jasně plyne, že ke stavení promlčecí doby u práva již pravomocně přiznaného (§ 110 odst. 1 obč. zák.) je třeba podání návrhu na výkon rozhodnutí, případně exekuci

(nikoliv tedy pouze žádosti podle § 259 či § 260 odst. 2 o. s. ř., nýbrž kvalifikovaného úkonu podle § 261 o. s. ř.), je v tomto směru úprava stavení promlčecí doby provedená ustanovením § 131d hosp. zák. výrazně kusejší. Toto ustanovení totiž vůbec nerozlišuje (narozdíl od občanského zákoníku, který v první větě § 112 upravuje stavení promlčecí lhůty u práv podle § 101 až 109, jež nastává podáním žaloby v nalézacím řízení, zatímco ve větě druhé – u práv již pravomocně přiznaných /§ 110 odst. 1 obč. zák./ podáním návrhu na výkon rozhodnutí, či exekuci) mezi právy již pravomocně přiznanými (§ 131b odst. 5 hosp. zák.) a právy ostatními, přesněji řečeno upravuje stavení promlčecí doby právě pouze u práv „ještě nepřiznaných“, jichž se je nutno teprve domáhat u soudu či jiného příslušného orgánu (viz dikce druhé větě § 131d, v níž hospodářský zákoník říká, že „podáním žádosti /žaloby/ příslušnému orgánu před uplynutím promlčecí lhůty se běh této lhůty staví.“).

Z uvedeného pak vyplývá, že klade-li hospodářský zákoník na roveň instituty žaloby a žádosti, nemíní tímto posléze uvedeným pojmem nic jiného než žádost u hospodářské arbitráže podle § 20 zákona č. 121/1962 Sb., o hospodářské arbitráži, případně žádost o zahájení nalézacího řízení před jiným příslušným orgánem. Z toho pak dále plyne dvojí, a to jednak, že dovolatelčin výklad pojmu „žádost“, uvedeného v § 131d hosp. zák., interpretuje-li jej jako žádost podle § 259 či 260 odst. 2 o. s. ř., je nesprávný, a jednak, že není-li stavení promlčecí lhůty u práv již pravomocně přiznaných výslovně upraveno v hospodářském zákoníku, je třeba užít ustanovení obecné, jímž je ustanovení § 112, věty druhé, zákoníku občanského, podle které je ke stavení promlčecí lhůty u práv již pravomocně přiznaných (v daném případě podle § 131b odst. 5 hosp. zák.) třeba, aby v desetileté lhůtě byl podán návrh na výkon rozhodnutí, případně exekuci. O takový případ však v souzené věci, kdy exekuční tituly nabyly vykonatelnosti 27. 4. 1993, zatímco návrh na exekuci byl podán až 25. 8. 2003, tedy po uplynutí desetileté promlčecí doby, nejde.

Protože se oprávněné prostřednictvím uplatněného dovolacího důvodu správnost napadeného rozhodnutí zpochybnit nepodařilo (názor odvolacího soudu o nemožnosti aplikace ustanovení hospodářského zákoníku, a tedy nutnosti užití ustanovení zákoníku občanského, je sice nesprávný, nic to však nemění na správnosti závěru, na němž napadené rozhodnutí v konečném důsledku spočívá, totiž závěru, že ke stavení promlčecí doby nedošlo), Nejvyšší soud, aniž nařídil jednání (§ 243a odst. 1, věta první, o. s. ř.), dovolání jako nedůvodné podle § 243b odst. 2, věty před středníkem, o. s. ř. zamítl.